

PETRE BARBU

Petre BARBU s-a născut la 20 iulie 1962 în Galați. A absolvit Facultatea de Mecanică din Galați (1988). După un stagiul de inginer la fabrica Electroargeș (Curtea de Argeș), în martie 1990, s-a angajat ca reporter la revista „Flacăra” din București. A fost ziarist la revista „Capital” și la ziarul „Adevărul”. În prezent, este senior-editor la revista „Forbes România”.

A debutat editorial în 1993 cu volumul de nuvele *Tricoul portocaliu fără număr de concurs*. A publicat **romane** (*Dumnezeu binecuvântează America*, 1995, 2016; *Ultima tresărire a submarinului legionar*, 1998; *Blazare*, 2005; *Marea petrecere*, 2014; *Vremea tatălui*, 2022), **nuvele** (*Până la capătul liniei*, 2012; *Cățărarea în cer*, 2017; *Delegatul lui Petre*, 2021) și **piese de teatru** (*Dumnezeu binecuvântează America*; *Tatăl nostru care ești în supermarket*; *Masa puterilor noastre*; *Delegatul*; *Sufletul pereche* ș.a.). Câteva dintre aceste piese au fost distinse cu premii și nominalizări la concursurile UNITER. Piesele sale au fost montate la Theatrum Mundi, Teatrul Foarte Mic, Teatrul de Comedie din București și Teatrul Municipal „Bacovia” din Bacău ori produse de Teatrul Național Radiofonic și Televiziunea Română (*Masa puterilor noastre*).

„Multe se pot spune despre acest foarte bun roman. Avem în «Marea petrecere» o alegorie unică a tectonicii interioare, despre omul postdecebrist și lumea nouă, de un exotism, se pare, nesfârșit, chiar și pentru trăitorii din imediata vecinătate istorică. Un poem despre cercurile deriziunii, din care un Candide găsește ieșirea din Infern.”

Marius MIHEȚ

PETRE BARBU

MAREA
PETRECCERE

ROMAN

Ediția a II-a

3CCARTIER

Din 1995, în toate librăriile bune

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel.: fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.
Tel.: fax: 210 80 51. E-mail: codex@cartier.ro
cartier.ro
cartier.md

*Cărțile CARTIER pot fi procurate online pe cartier.ro & cartier.md
și în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.
Cartier eBooks pot fi procurate pe eBooks și pe cartier.ro & cartier.md*

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău.
Tel./fax: 022 21 42 03. E-mail: librariadincentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău.
Tel./fax: 022 24 10 00. E-mail: librariadinhol@cartier.md
Librăria online, cartier.ro
Tel.: 0785 199 823. E-mail: codex@cartier.ro
Librăria online, cartier.md
Tel.: 068 555 579. E-mail: vanzari@cartier.md

Colecția *Cartier popular* este coordonată de Gheorghe Erizanu

Editor: Gheorghe Erizanu
Lector: Valentin Guțu
Coperta seriei: Vitalie Coroban
Coperta: Vitalie Coroban
Design/tehnoredactare: Valeria Idjilov
Prepress: Editura Cartier
Tipărită la Bons Offices

Petre Barbu
MAREA PETRECERE
Ediția a II-a, ianuarie 2025

Prima ediție a apărut în 2014 la Editura Cartea Românească.
© 2025, Editura Cartier, pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.
Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Barbu, Petre.

Marea petrecere: Roman/ Petre Barbu; coperta: Vitalie Coroban; design: Valeria Idjilov. –
Ed. a 2-a. – [Chișinău]: Cartier, 2025 (Bons Offices). – 248, [1] p. –
(Cartier popular / colecție coordonată de Gheorghe Erizanu,
ISBN 978-9975-79-891-4). 500 ex.
ISBN 978-9975-86-824-2.

821.135.1-312.5

B 30

Ai murit, draga mea surioară, dar coșmarul nu s-a sfârșit. Luni seara ai murit. Mă întorceam acasă cu metroul. Eram cu Manuela. În stația Piața Romană m-a sunat tanti Vera. Mi-a spus că de abia mai respiri. Avea o voce gătuită de frică. I-am răspuns că semnalul telefonului se va pierde în tunel și că am s-o sun în cinci minute. Manuela mi-a urmărit mâna care a ascuns mobilul în buzunarul paltonului. Câteva clipe n-am putut să vorbesc. Apoi, am rugat-o să ne vedem a doua zi, spre seară, tot la *Vintage*. Ea mi-a răspuns fără ezitare: „Da, Leonid, ne vedem”. Și Manuela știa că ai să mori, iar eu știam că n-am s-o mai văd niciodată. Metroul se apropia de Piața Universității și telefonul a sunat din nou. L-am scos din buzunar și am răspuns fără să mă uit cine mă apelează. Am auzit hohotele de plâns ale mătușii noastre. Garnitura intra scrâșnind în stație și călătorii se înghesuiau la uși. „Vin cu primul tren!”, am strigat cât am putut de tare și am închis telefonul. Trupurile agitate m-au împins pe peron. Manuela se retrăsese în mijlocul vagonului. M-am uitat la ora înscrisă pe ecranul mobilului – 20:24. Un val de furie mi-a tulburat mintea. Rămăsesem singur.

Nu știi ce-am făcut în stație: poate am așteptat să-mi treacă furia, poate am început să tremur, înspăimântat că te voi vedea întinsă în patul din prima cameră, în care s-a prăpădit și mama, poate că m-am rugat la Dumnezeu pentru sufletul tău sau poate că l-am apostrofat, da, da, puțin îmi pasă dacă l-am înjurat, asta nu era voia Lui!, să mi te ia de pe pământ, pentru că așa ți-a fost scris!, dar m-am trezit cu ochii pe același

ecran albastru luminos, cu nori albi, și m-am gândit că tu deja te-ai înălțat dincolo de nori și m-ai lăsat aici, sub pământ, în stația Piața Universității, uitându-mă la imaginea de fundal a *displayului* de pe telefonului meu *Nokia*, care arăta ora 20:41. Cred că atunci am plâns.

Mi-am suflat nasul cu două degete, direct într-un coș de gunoi, pentru că nu avem șervețele, și mi-am amintit de *e-mailul* tău, pe care mi l-ai trimis în noiembrie, după a doua operație. Avea atașat un document *Word*, pe care l-ai intitulat DECES. Mi-ai scris în *e-mail*: „Printează și citește!”. Acest semn al exclamării mi-a răsunat ca o poruncă. Singura ta poruncă. Dar l-am citit în diagonală, cu privirea împăienjenită de lacrimi, și l-am închis speriat, lăsându-l acolo, în *Yahoo*, timp de două luni. Speram să nu mori atât de repede. M-am gândit să-mi continui drumul cu metrourl până acasă, să-l scot la imprimantă. Trebuia să-i spun Simonei că ai murit, s-o rog să-mi pună în valiză două cămăși și un pulover, să aprind o lumânare la icoana din camera Mirunei, s-o sărut pe creștet pe Miruna care de-abia adormise, să beau o cafea în bucătărie și să fumez vreo trei țigări, timp în care să printez textul tău și apoi să fug la gară. Asta ar fi însemnat să trăiesc din nou sentimentul de vinovăție, uitându-mă la fața Simonei, apăsată de reproșuri, care m-ar fi urmărit până la lift. Ea ar fi închis ușa apartamentului, întorcând yala până la capăt, eu aș fi tras ușa liftului, apăsând cu degetul tremurând butonul de la parter. Nu mai aveam chef să mă simt crispat, pentru că o lăsam singură să aibă grijă de Miruna, tocmai acum, când luam trenul spre tine, ca să te îngrop. Nu puteam nici să mă întorc la serviciu, ca să printez mesajul tău, pentru că la acea oră redacția era închisă. Mi-a trecut prin minte s-o sun pe Manuela, să-i spun că vin la ea în 20 de minute, să-mi scoată la imprimantă paginile tale, dar ea s-ar fi gândit că mă folosesc de moartea ta, ca să intru pentru prima dată în apartamentul

ei, poate în dormitorul ei, poate aș fi trântit-o în patul părăsit de soțul ei, plecat pentru șase luni la o specializare în Franța și, până s-ar fi făcut ora de plecare a trenului, aș fi dus-o de două ori pe culmile orgasmului, iartă-mă, draga mea surioară! Imprimanta ar fi vărsat o sută de exemplare identice din documentul DECES.

Am ieșit în Piața Universității și am luat un taxi până la Gara de Nord. Mi-am luat bilet la acceleratul de 21:25, pe care o singură dată ai încercat să-l iei din București, după ședința aia blestemată de chimioterapie cu noul citostatic prescris de doctorița Stănculeanu, dar eu nu te-am lăsat să te urci în tren după ce ți-ai revenit din paralizie, internată la IOB. Și bine am făcut! E un tren nenorocit. Am avut timp să scot 2.000 de lei de la un bancomat din gară. Cu două zile în urmă îmi intrase leafa în cont. Mi-am cumpărat cinci pachete de *Kent Nanotek* de la supermarketul gării și o sticlă de apă plată la un litru. Am fugit la tren și m-am așezat într-un compartiment gol, la geam, cu câteva clipe înainte ca trenul să plece. Mai erau vreo zece-cincisprezece oameni în tot vagonul care puțea a urină, dar eu eram singurul care se grăbea să ajungă la un mort.

Am băut apa dintr-o răsuflare până la jumătatea sticlei. Îmi simțeam în continuare gâtul uscat. Pentru o clipă am fost tentat să trag semnalul de alarmă, să sar din tren (nu trecuse încă pe sub Pasajul Basarab), să mă întorc la supermarket și să cumpăr o *Stalinskaya*. Mi-am imaginat cum mi-ar fi stat mie, bărbat la cincizeci de ani împliniți, fără chelie, fără riduri și fără burtă, mare lucru, nu-i așa?, îmbrăcat cu un pulover vechi de cinci-șase ani, peste o cămașă albă, și pantaloni de velur negru, să stau cu ochii cășcați pe fereastra vagonului, fără să văd nimic în bezna de afară, și să trag câte o dușcă de votcă, așteptând ca nenorocitul ăsta de tren să străbată cei 230 de kilometri în trei ore și douăzeci de minute, așa cum scrie în „Mersul trenurilor”. Să beau de frică. Mi s-a părut că

imaginea asta este de-a dreptul stupidă. Nu aveam nevoie de aburi de alcool în creier chiar dacă îmi ardea gâtul. În plus, aş fi fost complice la decăderea mea: să beau singur votcă într-un tren de noapte. Manuela mi-a spus odată că bărbații români trecuți de 40 de ani sunt niște căzături. Și eu am râs. Și ea a râs, mușcându-și buzele. Dar nu teama de „căzătura” care sălășluiește în mine m-a descurajat să trag semnalul de alarmă (aveam bani să plătesc amenda, dă-i dracului de bani!), ci amintirea acelei zile răvășite de viscol, din februarie 2010. Atunci am avut de ales, tot în supermarketul Gării de Nord, între o *Stalinskaya* și o sticlă de apă plată.

Viscolul se pornise la prânz, când așteptam taxiul în fața la IOB. De sub gluga canadienei îți străluceau ochii de obo-seală. Mi-ai spus că vrei să te întorci la Galați. N-am insistat să rămâi la noi. Simona ar fi putut să mai îndure încă o noapte cu tine în casă, mi-am făcut socoteala, uitându-mă descurajat la vitezometrul taxiului care arăta doar opt kilometri pe oră. Am făcut un ceas până la Gara de Nord. Gara era plină de oameni și traficul feroviar blocat. Când ai găsit un scaun liber în sala de așteptare, m-am gândit îngrozit că, din cauza încăpățânării tale, căzusem într-o capcană. În prima oră de așteptare, am sperat că garnitura va fi trasă la peron. În a doua oră, am intrat în panică văzându-te cum te-ai ghemuit deasupra genții maro, în care îți țineai dosarul cu analize și borseta cu medicamente și cosmetice, și ți-ai rezemat capul de umărul unui navetist slăbănog, cu o căciulă de iepure trasă pe frunte, înfolfit într-o șubă. Semăna cu șuba de șantierist a tatălui nostru. Panica m-a împins să te văd cum ai să te prăbușești de pe scaun și eu am să strig: ajutor, ajutor, sora mea moare!, a făcut chimioterapie și moare!, ajutor!, ajutor!, și nicio mașină a Salvării de pe lumea asta n-ar fi fost în stare să ajungă la tine pe acel viscol! Dar tu ai dormit și în a treia oră, cu tâmpla pe umărul navetistului. Eu am înțepenit în

picioare, lângă tine. Te-ai trezit în a patra oră de așteptare și m-ai rugat să-ți cumpăr o pungă de covrigi fără sare și o sticlă de apă plată. Când am intrat în supermarketul gării, iarăși m-a cuprins panica. Oamenii alungați de viscol goleau rafturile cu o furie care îmi amintea de cozile la carne și ouă la care se îngrămădisese mama noastră, în anii '80. Și m-am îngrămădit și eu. Am apucat o pungă de covrigi fără sare și o sticlă de apă plată la un litru, ultima sticlă de pe raft! Când m-am dus la casa de marcat, am zărit raftul aproape golit cu băuturi spirtoase. Am înșfăcat o *Stalinskaya*. Îmi venea s-o deschid și să trag două-trei-patru înghițituri zdravene. Dar m-am uitat la preț și mi-am dat seama, fără să mai calculez, că n-or să-mi ajungă banii din portofel și pentru sticla de apă plată, și pentru sticla de votcă. Cardul meu era gol. Am lăsat *Stalinskaya* pe raft. În sala de așteptare, altă panică mi-a pus gheara în gât: scaunul tău era gol. „Au tras trenul la linia cinci!”, m-a anunțat amabil navetistul și am țâșnit spre peron. N-am putut să urc în tren, să-ți dau covrigii fără sare și sticla cu apă plată, de parcă ar fi fost ultima sticlă din lume!, pentru că oamenii stăteau ciorchine pe scările vagoanelor. Când am vrut să te sun pe mobil, să te întreb unde ești, am constatat că bateria telefonului meu era descărcată. Dracu' să-l ia de tren! Și trenul s-a mișcat din gară și s-a pierdut în viscol. M-am întors acasă cu metrourl. Miruna a mâncat covrigii și eu am băut apa. Toată noaptea am încercat să te sun. Și bateria ta căzuse. Abia a doua zi, la prânz, am citit *e-mailul* tău:

„Iartă-mă că te-am ținut în tensiune! Dar trebuia să ajung acasă. Trenul a fost plin de studenți veseli și atmosfera a fost plăcută. Am ajuns la miezul nopții și, când m-am băgat în pat, am fost foarte fericită. Azi-dimineață, când m-am trezit, soarele strălucea cu dinți. Am curățat zăpada din balcon și de la ferestre. Nu știu cum să-ți spun, dar sunt fericită pentru fiecare zi pe care o trăiesc.”

Ai mai fost fericită încă doi ani, draga mea surioară! Ai murit în acest mijloc de ianuarie 2012. Încă nu a nins. Am sunat-o din bezna compartimentului pe tanti Vera, dar nu mi-a răspuns. Și iar mi-am amintit de documentul DECES. Am încercat să-mi amintesc măcar o vagă idee din porunca ta. Nimic! Am început să-i scriu Simonei un SMS: „Sunt în tren”. Și m-am oprit. Nu merita să afle că ai murit. O ură cumplită mi-a cuprins sufletul. Poftim, Simona, acum poți să fii liniștită! Olga a murit, poți să trăiești în tihnă, niciodată n-o să mai calce în casa ta și n-o să-ți mai „tulbure intimitatea”, cum mi-ai reproșat de atâtea ori în cei trei ani de chinuri! Olga n-o să mai vină la tratament la IOB, gata, s-a dus!, poți să dormi liniștită! Și nici Miruna n-o să mai fie tulburată de Olga, piele și os ajunsesse surioara mea!, pentru că numai în creierul tău de femeie zărghită ai putut să crezi că surioara mea bolnavă de cancer pancreatic poate să-i facă un rău fetiței noastre venind la noi, de trei ori pe lună, pentru a face chimioterapie la IOB, numai tu ai putut să gândești aberația asta: că Olga îți violează intimitatea, că îți distruge familia, că traiul cu un bolnav de cancer în apartamentul nostru cu două camere o să ne distrugă pe toți, dracu' să te ia! „Sunt în tren”, atât am putut să-i scriu Simonei și am apăsat pe butonul de expediere a SMS-ului, ducă-se!

Am sunat-o din nou pe tanti Vera. Plângea. Probabil că se afla în prima cameră și se uita la tine. Am vrut să-i spun să se ducă la calculatorul tău, să deschidă *Yahoo*, să intre pe adresa mea de *e-mail* (asta ar fi însemnat să noteze ID-ul și parola mea), să tragă la imprimantă textul tău, să mi-l citească la telefon ca unui elev nepregătit la cel mai important examen al vieții: moartea ta, draga mea surioară. Dar cum să-i cer eu asta mătușii noastre, femeie la 87 de ani, zdrobită de durere și afonă în ale tehnicii secolului XXI, care avusese grijă de tine în ultimele trei luni, cum să-i cer eu să butoneze afurisitul de *e-mail*? „Sunt în tren și ajung...”, i-am spus. Tanti Vera s-a

oprit din bocit: „Da, am înțeles, mi-ai mai zis asta, Leonid!” Și atunci m-am blocat. N-am mai știut ce să-i spun. S-o întreb cum ești? Știam și eu, știa și ea că ești fără suflare. Până atunci, în fiecare zi, o sunam pe tanti Vera și o întrebam cum te simți. Și mătușa noastră mă încuraja: „I s-a înfundat tubul de drenă, dar o să i-l desfund cu o seringă. Trebuie să luptăm, Leonid! Să luptăm până la sfârșit!” S-o întreb din bezna compartimentului cum se simte lângă tine? Cum dracu’ să se simtă lângă un mort!? Ce altceva s-o fi întrebat pe femeia asta care făcuse frontul sovietic până-n Carei, infirmieră în prima linie, la 19 ani, care văzuse atâta moarte și sânge, apoi îngropase la viața ei trei bărbați, două surori, un frate, o grămadă de neamuri și cunoștințe, și pe mama noastră o îngrijise până la moarte, ah!, pe mama noastră care îi era nepoată după soră și acum, a dracului viață!, te bocea pe tine, draga mea surioară! S-o fi întrebat cum e vremea acolo, la voi, dacă a început să ningă, dacă e ger, dacă ți-a aprins o lumânare la căpătâi... Blocajul ăsta mi-a amintit de întrebările mele cretine când te sunam în noiembrie, după a doua operație. Deja făcuseși ascită și ți se umflase burta. Nu mai știam ce să-ți spun. Dar te sunam. Te întrebam cum te simți, iar tu îmi răspundeai cu o voce obosită: prost... Și răspunsul tău îmi bătea ca un clopot până în fundul creierului: prost!, prost!, prost! Și mă blocam. Și tu te enervai din cauza tăcerilor și bălbăielilor mele, simțeai că nici eu nu mai aveam vreo speranță pentru viața ta. Te sunam cu frică și cu o curiozitate dobitoacă pentru a verifica dacă mai trăiești. „Dacă nu ai ce să-mi spui, nu mă mai suna!”, mi-ai spus într-o zi și ai închis telefonul.

Tanti Vera a început din nou să plângă în hohote. „Ajung în două ore...”, am strigat și telefonul meu s-a întunecat. Bateria se descărcase. Am trântit aparatul de podea. În beznă, nu l-am auzit spărgându-se în bucăți. De aceea, am început să bâjbâi pe podea. L-am găsit întreg, al dracului, *Nokia!*, murdărindu-mi palmele de mizeria de sub fotoliile compartimentului. M-am

dus la toaletă. Am aruncat telefonul în closet, am făcut pipi, am tras apa și m-am spălat pe mâini. Am simțit așa, o ușurare, ca personajul interpretat de Sigourney Weaver din filmul „Alien”, care se tot luptase cu monstrul acela hidos, care-i ucisese echipajul navei spațiale, și până la urmă reușește printr-o manevră disperată să-l păcălească și să-l scuibe în spațiu, ca pe o măsea stricată, dracu' să-l ia de telefon!

M-am întors în compartiment și m-am așezat la geam. Trecusem de Ploiești. În dreapta mea, am observat ceva alb pe fotoliul de vizavi. Parcă era o geantă. M-am ridicat și am aprins bricheta. Doi ochi negri ca niște nasturi mi-au cerut îndurare: să nu mă pârlleşti cu flacăra! Un bot negru mă adulmeca. Am întins mâna și l-am atins tremurând: pufos! Pe tălpile celor patru piciorușe avea pictate câte patru pete negre, reprezentând ghearele. Un urs polar. Un urs cu blăniță moale, albă și curată, scos din cutie. Era mai mare decât un motan bine hrănit. Dar era din blană, cârpă și călți. De unde, dracu', ai apărut, ursule? Cine te-a uitat aici? Ești simpatic, rămâi cu mine!, l-am strâns la piept. Mirosea a zahăr ars.

Mi-am aprins o țigară. A apărut nașul, mi-a verificat biletul, s-a uitat la ursul meu și a trecut mai departe. Dacă ar fi încercat să mă amendeze pentru că fumez, eram pregătit să-i flutur legitimația mea de presă și să mă dau nu-știu-ce-mare șef la Pro TV sau la Realitatea TV, să mă lase în pace să fumez, pentru că am un necaz în familie și, dacă ar fi insistat, l-aș fi amenințat că îl fac praf într-un reportaj, în fața a milioane de telespectatori! Doar nu eram prost să-i spun adevărul că lucrez la „Advertising Age”, o revistă citită de 1.500 de oameni din industria de publicitate și de marketing, o publicație colorată, de nișă, anostă și inutilă. Dar șefii televiziunilor călătoresc cu automobile scumpe, nu se încurcă cu un tren nenorocit de noapte, mi-am amintit, trăgând din țigară. Ce minciună proastă!

Numai tâmpenii mi-au trecut prin cap până la Buzău. Am avut timp să cobor și să cumpăr altă sticlă de apă de la un butic (nu avea *Stalinskaya*) și să fumez o țigară la ușa vagonului. Atunci m-a cuprins dorul de tine: să rămân acolo, pe peron, și să iau un tren care să mă ducă înapoi, la București. Să ajung în Gara de Nord și să te aștept la capătul liniei. Așa cum te așteptam în serile în care soseai în București, pentru că a doua zi trebuia să fii la ședința de chimioterapie. De trei ori pe lună, timp de trei ani, te-am așteptat în Gara de Nord. De acum încolo, n-am să te mai îmbrățișez, să-ți sărut obrazii uscați, să-ți iau geanta maro în care îți țineai dosarul cu analize, borseta cu medicamente și cosmetice, sticla cu apă plată și punga de covrigi pe care îi ronțăiai tot drumul ca o șoricică, iar tu să mă iei de braț și să ne grăbim spre metrou. De cele mai multe ori mergeai crispată. Știu, te durea burta și te țineai cât puteai să nu te scapi. Îmi venea să înnebunesc când îți vedeam fața desfigurată de grimase. Până la mine acasă, în Sălăjan, făceam 40 de minute cu metroul și tu te țineai. Aveai câte șase-șapte scaune pe zi, orice mâncai scoateai la closet, tranzitul tău era scurt, pentru că îți tăiaseră la prima operație o bucată de stomac, de pancreas, îți scosese și fierea, ah, Doamne!, dar niciodată nu te-ai scăpat pe tine, nu trebuie să-mi amintesc asta, nu trebuie, draga mea surioară! Ajungeam în jur de 22:30 și găseam apartamentul în beznă. Simona știa că tu trebuia să sosești (o anunțam din gară prin SMS) și se retrăgea în pat, lângă Miruna, după ce închidea ușa dormitorului. Niciodată nu te-a întâmpinat în hol, să-ți spună: „Bună, Olga! Vrei un ceai?” Niciodată. De parcă ai fi adus otravă în casa noastră! De parcă tu ai fi fost otrava vieții noastre! Dar tu nu aveai de gând să bei ceai, urgența ta era să te duci la baie și să tragi apa de mai multe ori la closet. Între timp, eu desfăceam canapeaua extensibilă din sufragerie, întindeam cearșaful, așezam pernele și plapuma, dacă era iarnă, sau

pătura, dacă era primăvară, și tot pătura o întindeam și vara, pentru că îți era frig în fiecare anotimp. Am dormit în același pat, de trei ori pe lună, timp de trei ani. Adormeam repede, cu plapuma trasă pe cap. Nu-ți auzeam respirația, pentru că și eu adormeam. De câteva ori am plâns și mi-am șters nasul cu fața de pernă, sper să nu mă fi auzit. A doua zi, ceasul suna la 6:10, săreai din pat ca după un vis urât, te duceai la baie, eu făceam cafeaua în bucătărie, fumam o țigară, fumam a doua țigară, te auzeam ieșind din baie, fumam a treia țigară, erai gata în hol, te încurajam, succes, Olga!, și îți dădeam 10 sau 15 lei ca să iei un taxi până la IOB. Îmi spuneai de fiecare dată, „mulțumesc, nu trebuie!”, luai banii, dar nu te urcai în taxi. Ieșeai pe ușă la 6:45 și te duceai la autobuzul 182, care te lăsa în față la IOB, ca să fii la prima oră la ușa laboratorului de analize, îți făceai markerii, apoi te așezai la ușa lui Stănculeanu și așteptai să te primească, o oră-două așteptai până intrai ca să-ți citească markerii și să-ți dea aprobarea pentru a face chimioterapie. Aș vrea să-ți mai spun ceva, draga mea surioară: de fiecare dată când știam că faci chimioterapie, îmi venea să mă duc în closetul redacției și să-mi tai venele cu un cuțit, cu cutterul pentru hârtie, cu ce aș fi apucat atunci. Atât de rău îmi era numai la gândul că îți băgau citostatice în vene! Să-mi tai venele, în pizda mă-sii de viață!

Cu dorul de a mă întoarce în Gara de Nord, ca să te aștept la capătul liniei, am mers în vagonul gol, care puțea a urină, până la Galați, împreună cu un urs-polar din cârpă și călți. Când trenul a oprit în gară, m-a cuprins un soi de nerăbdare amestecată cu spaimă. Atunci, trăgându-mi paltonul și luându-mi geanta pe umăr, mi-am amintit cum începea textul tău, uitat în *e-mailul* meu de pe *Yahoo*:

„Leonid, te rog să păstrezi și să listezi acest document. Sunt câteva lucruri pe care trebuie să le știi. Vor fi trei zile. Atât.”

Am început să tremur. Am coborât pe peron cu sentimentul că documentul tău se afla în acel tren nenorocit, care

ajunsesse la timp în Galați. Aveam senzația idioată că trebuie să scotocesc fiecare compartiment, toată garnitura, să-l găesc și să-l citesc. Aveam nevoie ca glasul tău înscris în cuvinte să-mi răsune în urechi, să-mi spui ce să fac nu numai în următoarele trei zile, ci în toate zilele vieții mele. Pentru că toată viața am făcut ceea ce mi-au spus alții, la fel de bolnavi ca și tine.

Ies din gară și urc într-un taxi. Îmi clănțănesc dinții. Ajung repede, pe niște străzi uscate de gerul aspru. Taxiul oprește la scara blocului.

— Cum îl cheamă pe pufos? mă întreabă șoferul, arătând spre ursul cuibărit în poala mea.

— Pufy, strâng de gât ursul.

Bărbatul încearcă să-l mângâie, dar îi întind banii și cobor din mașină, fără să mai aștept restul. Îmi caut pachetul de țigări și bricheta în buzunarele paltonului. Vreau să urc din nou în taxi, să fug, dar mașina mă lasă singur. Tremur. Ridic privirea la etajul doi. Acolo, în camera ta, arde o lumină palidă. În spatele draperiei mă așteaptă o umbră. Parcă este moartea.

2

A murit Olga, dragă mamă, și mă simt vinovat. A murit la 44 de ani, în aceeași cameră și în același pat în care te-ai prăpădit și tu, în urmă cu șapte ani. Tanti Vera i-a aprins o lumânare. Am luat primul tren din București și am ajuns după miezul nopții în fața blocului vostru. Pe noi, cei din familia Damian, trenurile ne-au legat. Voi ați ales moartea, iar eu, până una-alta, am urcat în trenuri, cu disperarea de a ajunge înaintea morților voastre. Fumez și îmi tremură bărbia. Olga a murit de cancer pancreatic. A fost un cancer mai dur decât cancerul tău de colon. Dar nu vreau să fac o comparație! Ar însemna să-l bag și pe tata în jocul ăsta și n-am chef să mă gândesc acum la el. Și mai știu ceva: nu ți-au plăcut comparațiile.

Tanti Vera mă așteaptă în spatele draperiei. Mi-a venit o idee! Să număr treptele care duc până la ușa blocului. Știi câte sunt? Sunt douăsprezece! De fiecare dată când urcam aceste trepte, fie că prăjeai chiftele în bucătărie, cu fereastra deschisă, fie că spălai rufe în cada din baie, îmi auzeai pașii apăsați. Săreai la geam și îmi făceai semn cu mâna. A fost semnalul nostru secret. Mă recunoșteai așa cum o leoaică își recunoaște puiul, nu după miros, ci după pași. Îmi deschideai ușa blocului înainte de a forma numărul la interfon. Urcam două etaje și te găseam în pragul ușii, cu fața luminată. Mă strângeai în brațe să-mi sară inima din piept. „Hai să mănânci!”, mă trăgeai în bucătărie, iar eu mă așezam la masă, în colț, rezemându-mă cu spatele de țevile de apă și gaze. Îmi strângeam genunchii la piept și începeam să-ți povestesc despre București, despre articolele pe care le-am scris și despre viața mea. Prin viața mea îți trăiai și tu viața.

Să-ți povestesc cum a început! La jumătatea lui august 2008, eram în redacție, în fața calculatorului și scriam un articol. Apropo, tot la revista aia de publicitate lucrez, a cărei nume nu l-ai reținut niciodată. Mă uitam la două grafice care arătau volumele de publicitate atrase de televiziuni la Jocurile Olimpice de la Atena (2004) și la Jocurile Olimpice de la Beijing (2008). Nu pot să trec peste această comparație, iartă-mă, mamă! Urmăream, dacă poți să înțelegi, câți bani au cheltuit sponsorii pentru reclamele difuzate de televiziuni în timpul celor două competiții sportive. Graficele erau două bare create în *Excel 2007*, dar tu nu știi ce-i ăla *Excel*! Și cum mă uitam la aceste bare, am trăit o iluminare care mi-a înghețat sufletul. În august 2004, Olga mi-a dat telefon și mi-a spus că ai cancer. Tu nu știai, pentru că Olga ți-a ascuns diagnosticul. În august 2008, chirurgul de la IOB mi-a spus obosit, după operația care durase cinci ore, că Olga are cancer, fără nicio îndoială. Două ediții consecutive ale Jocurilor Olimpice,

două cancere. Dacă ar fi existat și niște Jocuri Olimpice ale canceroșilor, familia noastră ar fi participat cu siguranță și poate ar fi luat și o medalie pentru cât de complicate au fost cancerurile voastre. Iartă-mă, dragă mamă!

În graficul din 2004, te-am văzut coborând în Gara de Nord din personalul de noapte, care sosise la 6:30. Erai atât de fericită! Pentru că tu încă mai trăiai în Bucureștiul de la mijlocul anilor '70, când mă luai de mână, urcam în acel personal de noapte și dimineața năvăleam în alimentare, în piețe și în magazine. Bucureștiul era al tău. Tata nu-ți dădea prea mulți bani de cumpărături, dar tu erai fericită pentru că puteai cumpăra carne de vită în Piața Matache, un pulover pentru mine sau pantofiori pentru Olga de la magazinul „Unirea”, măslina grecești de la pescăria de pe Calea Victoriei, vizavi de Casa Armatei, untdelemn de floarea-soarelui și cașcaval, salam de Sibiu și portocale la discreție, dacă era iarnă. Erai fericită și pentru că puteai admira, odihnindu-ți picioarele umflute pe o bancă în Cișmigiu, pensionarele cochete și vorbărețe care se plimbau pe alei. Așa îți doreai să ajungi și tu, cândva, o băbăciune cochetă și alintată. N-ai ajuns. În acele marșuri forțate, desfășurate o dată la două luni, clocoteam de furie. Eram un puber tulbure la minte și mă simțeam folosit, exploatat, târât după fusta ta într-un oraș plin de praf, zgomotos și cu oameni antipatici. Te urmam ca un cățeluș, fără să mă pot opune bucuriei tale de femeie trecută de 40 de ani, evadată pentru 18 ore dintr-o colivie în care găteai, spălai, măturai prin toată casa și frecai la lighean salopetele lui tata. Și tata te bătea. Dar cel mai tare mă enervam când opreai o cucoană pe stradă și-o întrebai: de unde ați luat salamul ăsta sau de unde ați cumpărat covorașul ăsta? Cucoana te lămuria și tu porneai ca din tun spre acel loc în care sperai să găsești salamul sau covorașul mult dorit. Nu găseai, dar cumpărai altceva. În anii '70 se găseau de toate în București. Străbăteau

străzile cu energia unui maratonist. Te opreai spre seară, în Gara de Nord, când verificai cutiile și pungile, așteptând pe bancă să tragă la peron acceleratul de Galați. Eu adormeam în tren și tu vegheai „prada de război” cu vigilența unei santinel. Acasă, tata te umilea: uite pe ce-ai dat banii, numai prostii ai luat! Erau banii lui, avea dreptul să te umilească, dar puțin îți păsa. Merita evadarea! Și pe mine mă umilea: numai de fusta lu’ mă-ta te ții, fătălăule! Mie îmi păsa. Ai încercat să evadezi și cu Olga, dar nu ți-a mers. Odată, țin minte foarte bine, te-ai întors cu primul tren de la București, turbată de furie, pentru că Olga, să fi avut vreo 10-11 ani, s-a postat într-o stație de autobuz din fața gării și n-a mai vrut să pornească în cursa ta infernală.

Și personalul tău de noapte sosise în graficul *Excel* din vara anului 2004. Erai gata să năvălim în piețele Bucureștiului. Dar nu aveai pregătită nicio sacoșă. Știai doar că trebuie să fii operată. Ascusesem în buzunarul de la spate al pantalonilor plicul cu banii pentru chirurg. Aș fi putut să te chem cu o seară înainte. Asta ar fi însemnat să dormi la noi, în garsonieră, pentru că atunci locuiam cu Simona într-o garsonieră. Dar Simona era însărcinată în două luni. Și tu știai că este însărcinată. Știai că are și un fibrom uterin, care îi punea în pericol fătul. Dar nu știai că ea căzuse într-o adâncă depresie. Ea știa că vei fi operată de cancer la colon. Am protejat-o. N-am vrut să te aduc să dormi pentru o noapte cu ea, să-i bag în pat un om bolnav de cancer și să-i adâncesc spaima de catastrofă: să piardă copilul la naștere din cauza fibromului. Te-am protejat și pe tine. Poate că Simona te-ar fi dat din nou afară din casă. Dar să nu-mi mai amintesc, dragă mamă! M-ai luat de braț, fericită că ești în București. Am luat autobuzul 182 și pe tot drumul până la spital te-ai uitat încântată pe geam, la magazinele pline și la pensionarii cu sacoșele fluturând, oameni din generația ta, care căutau cu buzunarele goale

bunăstarea apusă a anilor '70. Nimic din ce vedeai nu semăna cu Bucureștiul tău, dar tu erai fericită. Când ai coborât din autobuz, mi-ai spus complice că, dacă avem timp, să căutăm niște prosoape de baie din bumbac, cele de-acasă s-au rupt. Am ajuns la 7:30 la Fundeni. După două zile, ai fost operată. Știi bine ce-a urmat.

În graficul Jocurilor Olimpice din 2008, am văzut-o pe Simona de ziua ei. (Iartă-mă că sunt atât de prețios, de parcă ți-aș ține o prezentare în *PowerPoint!* Dar tu nu știi ce-i aia *PowerPoint.*) Miruna avea trei ani și mânca veselă din tortul cu ciocolată făcut de maică-sa. Era duminică. Băusem două beri și aveam chef să mai beau. Atunci m-a sunat Olga. Și mi-a spus că se află de două săptămâni în spital și că îi este foarte rău. M-a rugat să vin la Galați și să vorbesc cu doctorul. „Ce să vorbesc?”, am întrebat-o vădit deranjat de pretenția ei. Olga mi-a răspuns rănită: „Ai dreptate, nu trebuie să vorbești cu nimeni”. Și mi-a închis telefonul. Simona m-a întrebat ce vrea Olga și eu i-am răspuns: nimic. Nu am avut curajul să plec la Galați. Până atunci, venisem la tine, în fiecare sfârșit de săptămână, lăsând-o pe Simona să aibă grijă de Miruna. Am venit până ai murit, în septembrie 2005. Și Simona nu m-a iertat pentru că am lăsat-o singură, abia o născuse pe Miruna!, cu depresia ei de femeie operată de fibrom uterin, cu spaima de boala ta, cu ura față de tine, pentru că tu nu ți-ai dorit-o de noră și pentru că ai jignit-o la începutul căsniciei noastre. Dar eu nu cred că ai jignit-o. Nici Olga nu m-a iertat pentru că am lăsat-o singură la Galați, să aibă grijă de tine, eu venind doar ca un musafir neputincios, pentru câteva ore, să te văd cum te zvârcolești de dureri, pentru că îți apăruseră metastaze pe coloana vertebrală. Nici Olga și nici Simona nu m-au iertat, dar tu m-ai iertat, dragă mamă.

La trei zile de la aniversarea Simonei, am așteptat-o pe Olga în curtea IOB, pe Șoseaua Fundeni. A sosit în jur de 7:15,

într-un *Ford Focus* negru, condus de un individ care a dispărut imediat după ce Olga a coborât din mașină. Am crezut că o adusese un coleg de-al ei de la Institutul de Statistică. Era pământie la față. De abia se mai ținea pe picioare. Slăbise. Avea o trimitere de la spitalul județean din Galați la un profesor din IOB. Cabinetul profesorului se afla la etajul unu. Olga a urcat greu scările. Am ajutat-o, ținându-i geanta maro. Ne-a întâmpinat asistenta profesorului, o dobitoacă arogantă, care vorbea continuu și care începea fiecare frază cu o negație: nu vă poate primi acum domnul profesor, nu știu, nu pot să vă ajut, nu are rost să-l așteptați, nu stați aici, stați dincolo, pe scaune! Dobitoaca o vedea pe Olga că de abia se ținea pe picioare, dar tot pe „nu” îl ținea în gură. Până la urmă, i-am băgat în buzunarul halatului niște bani, nu mai țin minte!, și dobitoaca a spus *da*, domnul profesor o să vă primească, așteptați-! Ne-am retras pe hol, în fața cabinetului. Olga s-a așezat istovită pe scaun, eu am rămas în picioare. Atunci, am început să urâsc acel spital, mai întâi oamenii în halate albe, cu mutrele lor acre și stăpânite de o silă viscerală față de pacienți, apoi holurile reci, murdare și pline de forfota oamenilor, closetele mirosind a clor, brancardierii burtoși și lacomi după un bacșiș, femeile de serviciu împingând cărucioarele cu cratițe și oale care puteau a mâncare stătută. De câteva ori, m-am așezat lângă Olga. Pentru prima dată am simțit-o aproape pe surioara mea. Da, îmi dă mâna acum, când stau în fața celor douăsprezece trepte înghețate ale blocului vostru, să spun că suferința îi apropie pe oameni, dar pe noi, cei din familia Damian, doar ura ne-a ținut legați.

Profesorul ne-a primit și, după câteva întrebări despre simptome, i-a cerut să vadă o tomografie. Olga nu făcuse tomografie. Îți dai seama, dragă mamă, zăcuse trei săptămâni în spitalul din Galați și cei de-acolo nu-i făcuseră nicio tomografie să vadă dracului de ce o durea în partea dreaptă a

stomacului, de ce vomă, de ce slăbise, de ce se făcuse galbenă ca lămâia! Profesorul i-a recomandat o tomografie, dar pentru că bugetul său pentru astfel de investigații compensate de Casa de Asigurări de Sănătate se epuizase în acea lună, a trimis-o la un medic ginecolog de la parter, care mai avea buget, ca să-i facă trimitere la o clinică privată. Am stat vreo oră la ușa ginecologului, apoi, cu trimiterea pentru tomografie (i-am dat și ginecologului niște bani), am luat un taxi până la clinica privată, undeva prin spate magazinului „Obor”. Știu, nu-ți plăcea acest magazin, dragă mamă, pentru că era foarte mare și te dureau picioarele când îl străbăteau raion după raion! Aici, Olga a făcut o tomografie cu substanță de contrast, administrată în venă, pentru a vizualiza mai bine țesuturile. După tomografia care a durat vreo patruzeci de minute, ne-am întors la IOB, tot cu taxiul. Pe drum Olga s-a plâns că de abia îi găsise o venă la mâini, ca să-i bage substanța de contrast, așa de slăbită era! N-am știut ce să-i spun. Iartă-mă că îți relatez toate aceste nimicuri, dar a fost o zi blestemată! Am prins ultima oră de internări la IOB și Olga a fost cazată în secția de chirurgie a profesorului, la etajul cinci. Ne-am despărțit în hol, strângând-o de mână și spunându-i cu o voce obosită: o să fie bine, Olga! Ea m-a rugat să vin a doua zi, cu rezultatul tomografiei. Țin minte foarte bine, era într-o joi. Și profesorul îmi spusese să-l sun și să-i citesc rezultatul la telefon, pentru că a doua zi nu venea la spital.

Vineri, după prânz, m-am dus la clinica privată și am ridicat un plic mare în care erau mai multe radiografii, un CD și o foaie cu rezultatul tomografiei. Am urcat într-un taxi. Nu m-am repezit să deschid plicul. M-am rugat la Dumnezeu, m-am uitat pe geam, la magazine și la oamenii de pe străzi. Era o zi liniștită de vară. Poate că în acea zi ți-ar fi plăcut să străbați pe jos Bucureștiul, fără să intri într-o piață, dragă mamă! Am deschis plicul, am scos hârtia și am citit. Doar asta am înțeles: